

Народний аматорський вокальний чоловічий квартет
української пісні Зарічненського районного Будинку культури
“КРИНИЦЯ”

*Неодноразово це оголошення ведучого концертної програми зривало шквал оплесків глядацької аудиторії. Чотири роки існує цей колектив. Його полюбили глядачі по-справжньому, щиро. У кожного з учасників чоловічого квартету “Криниця” – своя дорога до нього. Всі вони – професіонали в музиці, талановиті і люблять те, що роблять.
А любов породжує любов.*

ВІТАЛІЙ СМОЛЯК:

– Мій початок у культуру був ще з 5-6 класу в Кухітсько-Вільській школі. Тоді зробили у школі духовий оркестр, яким керував Микола Кур’як. Пізніше цей оркестр перейшов

під опіку нашого сільського Будинку культури. Я теж був його учасником. Без оркестру не обходилися ніякі концерти в селі. Ще одним поштовхом до культури був і наш Іван Федорович Брень, який організував і керував шкільним ансамблем, куди входили тільки хлопчики. Це – мій перший чоловічий співочий колектив. У нас була тільки одна дівчина – Галя Бутрим. Троє випускників з цього колективу, в тому числі і я, поступили в Дубнівське культосвітнє училище. Після навчання, у 1986 році, я прийшов працювати в Зарічненський районний Будинку культури. За 30 років був і методистом, і директором Будинку культури. Різні періоди пережили. Дуже вдячний своєму шкільному наставнику Івану Федоровичу Бреню, який нині проживає в м.Стрий, що допоміг з репертуаром

для нашої “Криниці”. В колективі – 4 людини, потрібно було робити накладку, хто перший, хто другий тенор, хто бас – кого брати. Чоловічий квартет – один з найскладніших жанрів, бо у ньому кожен веде свою партію. Без музичної освіти тут немає що робити. Спочатку беру пісню, програю її, виношу на колектив – разом прослуховуємо: якщо сподобалася – працюємо, ні – відкладаємо до кращих часів. У мене пісня “Біла хата в саду” пролежала в шухляді з 20 років: почитав – не можу до кінця осягнути, що хотів сказати автор. Одна пісня легко співається, друга – важко дається. Виступ залежить і від залу: пройшла перша пісня, глядачі сприйняли тепло, щиро, тоді відкривається ніби друге дихання. Так було на сцені у Києві. У Бресті, коли виступали, було прекрасне озвучення, співалося легко. Інколи буває, що стоїш на сцені, а баяна не чути! Особливо важко виступати перед колегами-професіоналами: ні фальші, ні халтури не пройде. Але професіонал робить реальну оцінку виступу і це для нас дуже корисно. Люди полюбили наш чоловічий квартет “Криниця”. Особливо жіноча половина глядацької аудиторії слухає із захопленням – це передається і нам, коли співаємо.

ВАСИЛЬ СМАГЛЮК: – У Дібрівську, де я народився і виріс, у нашій сім'ї співали всі: дід, батько і ми з братом. Сімейний ансамбль Смаглюків виступав на київській сцені, в палаці “Україна”. У школі, моя перша вчителька Люба Павлівна грала на акордеоні – це для мене було щось недосяжне. Десь у третьому класі, на день народження, мені подарували гармошку. Яке то було щастя! І вчив мене на ній грати наш сільський гармоніст, якого всі звали Вовт. Перший мій урок тривав цілу ніч – так хотілося швидше навчитися грати. А далі – пішло, пішло і, пам'ятаю, як ще малим відіграв ціле весілля у Йосипа й заробив за це банку горілки. Тоді такий був розрахунок. Після школи я поступив у Рівненське музучилище, на хорове диригування, і попав до заслуженого вчителя України Галини Зеленко. З вчителями мені неймовірно повезло, а це у нашій справі – майже все. З 7 ранку до 7 вечора – заняття, пропустив пару лекцій – і ти сходиш з дистанції, бо далі руху не буде. Важко вчитися, але потім – як приємно. Поступивши в інститут культури, я мав знання, кращі від деяких викладачів. Навчався по класу “народний хор”. І знову мені поталанило з викладачем – ним був заслужений працівник культури Микола Фенглер, на той час дуже знаменита, інтелектуальна особистість. Лише своєю поставою, осанкою він змушував підпорядковуватись собі. Вже на 4 курсі інституту мене запросили в обласний центр народної творчості, на посаду провідного методиста з фольклору та етнографії. Там я пропрацював 7

років і пройшов серйозну професійну школу. З 2001 року – працюю в Зарічненському Будинку культури.

В “Криниці” – від початку її створення. Чоловічий квартет – це велика рідкість. На теренах області таких колективів є лише три, але ми між собою ще не перетиналися. Увесь склад “Криниці” – це професіонали. Всі ми маємо рівні права, кожному є що сказати. Багато пісень переробляємо: автори теж не боги, можемо щось після них і вдосконалювати. Мені подобається в “Криниці” – хоч є відрода для душі. Артисти – вони ж ранимі, а з роками це стає більш відчутно. Вийдеш на сцену, очима вибираєш глядача, який тебе щиро слухає, або й підспівує, і співаєш ніби для нього. Тоді відкривається твоє друге я. Якщо люди ходять туди-сюди, бігають діти, дуже важко співати. Пригадую, як в Омиті заспівав “Постарели мои старики”, дивлюся – бабусі плачуть, у мене серце стиснулося, подих перехопило, думав, що не доспіваю. Публіка різною буває, від того й залежить, як виступить артист. А взагалі то сцена любить дисципліну. На відповідальному концерті, якщо немає дисципліни, обов'язково буде “прокол”. Коли є дисципліна в усьому: в одязі, в поведінці і т.д., тоді показуй свій талант. Недарма кажуть, що музика – це друга математика.

ІВАН МОТОРКО: – Я в “Криниці” – акомпаніатор. Моя роль – це підтримка співу колективу. Ми взаємозв'язані і маємо чути один одного: я – їх спів, вони – мелодію баяна. Музичний супровід акомпаніатора – це невід'ємна частина колективу. Може прекрасно співати квартет, а поганий баяніст – і все, номера немає. Або навпаки, сильний, грамотний акомпаніатор, а слабший колектив – також бажаного результату не буде. В ідеалі, обидві ці часточки мають бути рівними в професійній майстерності і відчувати одна одну, тобто разом дихати. Тоді, вважаю, концертний

номер буде вдалим. Нам легко разом, бо всі розуміємо один одного і говоримо на одній мові нот. Акомпаніатор в колективі підсилює емоційний вплив співу на слухача і тримає всіх виконавців на одній струні.

МИХАЙЛО ЛОБАН: – У школі всі концерти були мої, всі масові заходи. В 3-му класі я вступив до музичної школи, у 8-му її закінчив. Мій вибір був однозначним – тільки Дубнівське культосвітнє училище. Навчався у ньому по класу баяна. Після закінчення, у 1981 році, прийшов на роботу в Зарічненський районний Будинок культури. Три роки акомпанував. До роботи я був практично готовим. Десь на 3-ій день свого перебування в Будинку культури ми вже провели свято Івана Купала. Коли вчився в Дубно, були постійні виїзні концерти, а це – колосальний досвід. П'ять років я пропрацював у Зарічненському лісгоспі завідуючим профспілковим клубом, вів хор, солістом у нас був Старжинський. Ми виступали в Березно, Сарнах, на звітах лісгоспів. Основне було в тій роботі – правильно підібрати людей, які можуть співати, вони прийдуть на репетицію. Репертуар мали широкий. Була у моїй біографії і робота в Морочненському дитячому садочку – завідуючим та музичним керівником. З цією публікою довелося пропрацювати теж 5 років. І вихователів заміняв – всякого траплялося. У 2008 році став завідуючим Морочненським клубом. Почали оживляти молодіжне сільське життя. Зробили ремонт приміщення і процес пішов. При клубі був створений чоловічий ансамбль, фоль-

клорний дитячий колектив “Промінчик”, пізніше – ансамбль дівчат “Мальви”. В “Криниці” мені дуже

подобається. У мене ведучий голос. Тут всі професіонали, розуміємо один одного з півслова і співаємо від душі. Ще хочеться бути молодим. Співаю солістом, акомпаную для “Батьківської хати”, віддаюся і для свого клубу, для сільської культури. Сцена любить молодих, але приймає в свої обійми артистів з досвідом. Бувають ті рідкісні моменти, коли з'являється відчуття, що глядачі тебе люблять. Пригадую, коли відзначали 500-річчя Морочного і на сцені оголосили – співає золотий голос Морочного. Яка тоді була публіка! Або ще один незабутній епізод, коли приїхала у Заріччє делегація від Пінського району, у Будинку культури підписали договір про співпрацю, був повнісінький зал людей і я заспівав “Белый аист летит”. Ту тишу, що запала, ту атмосферу я досі пам'ятаю, як найвищий свій політ.

ЕДУАРД ШКЛЬОДА:

– Змалечку, відколи пам'ятаю, у нас вдома звучала музика, а я грав на бандулі, а може й більше музичних інструментів.

Тому ще в Заріченській школі, у 1988 році, ми створили свій ВІА (вокально-інструментальний ансамбль). Правда, назви для нього так і не придумали. Я грав у ньому на бас-гітарі, це було в 8 класі. Ще тоді я пізнав смак сцени, слави, коли тебе обожають фанати. Коронними піснями нашого репертуару були "Белые розы", "Седая ночь". Коли публіка шаленіє від виступу, тоді й зі сцени не хочеться сходити, з'являється бажання показати все, що ти знаєш і вмєєш. Пригадую, коли ми виступали у Вишівці, концерт закінчили, можна сказати, силоміць глядачів відпра-

вили із зали, а ми ще граємо. І тут вся публіка повертається й клуб знову повнісінький людей – як для них не співати? Співав і в армії, тільки вже в строю. Потім було Дубно, а закінчував Рівненське музичне училище. Повернувся в Зарічне, у музичну школу викладачем музичної літератури і вокалу. Музику люблю змалку. Коли на весіллі чую, як співають і фальшивлять – намагаюся не звертати увагу. На нашій сцені цінне те, що всі співають вживу. Я вважаю, щоб і музика була живою. Щоразу, коли виступаєш, співаєш від душі, вкладаючи глибину змісту слів. А як сприймає глядач – реагуєш по оплесках, якими вони є, то і буде результатом виступу. У "Криницю" я прийшов останнім, для них потрібен був баритон. Але у роботі всі ми рівні, а на сцені – одне ціле. Першим нашим слухачем на репетиціях є Володимир Костюченко, наш пожежник. Він завжди каже правду. Чоловічі квартети є в Гошці і в Дубровиці – хочеться разом з ними зробити спільний концерт.

Тамара АЛЕКСІЮК

Полісся. - №20 /21 травня 2015 р./